

OBSAH

ÚVOD	7
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA	11
1.1 Okruh jedinců s poruchami autistického spektra.....	13
1.2 Charakteristika jednotlivých forem PAS.....	19
1.2.1 Dělení PAS podle MKN-10	19
1.2.2 Dělení PAS podle typu sociálního chování, funkčních schopností a závažnosti	24
1.3 Diagnostika poruch autistického spektra a jejich etiologie	28
1.3.1 Příčiny vzniku PAS	32
1.4 Specifické a nespecifické projevy poruch autistického spektra	34
1.4.1 Deficity v sociální komunikaci, interakci a představitosti u osob s PAS.....	37
1.4.2 Deficity v nespecifických oblastech osob s PAS	40
2.1 Vývoj dítěte v raném a předškolním věku.....	43
2. RANÝ A PŘEDŠKOLNÍ VĚK V KONTEXTU PODPORY A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PAS	43
2.1 Vývoj dítěte v raném a předškolním věku.....	45
2.2 Časná diagnostika a raná intervence	48
2.2.1 Význam a potřebnost rané péče o děti s PAS.....	50
2.3 Předškolní vzdělávání	54
2.4 Příprava na školu.....	55
3. ŠKOLNÍ VĚK V KONTEXTU VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PAS	57
3.1 Charakteristika žáka s PAS v povinné školní docházce	59
3.2 Zahájení a průběh povinné školní docházky	62
3.3 Socioedukativní inkluze	65
3.3.1 Inkluzivní vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra	67
3.3.2 Efektivní inkluze žáků s poruchami autistického spektra.....	68
3.3.3 Výzkum inkluzivního vzdělávání žáků s poruchami autistického spektra.....	72
3.4 Strategie ve vzdělávání žáků s PAS	74
3.4.1 Uspořádání prostředí školy a třídy pro žáky s PAS	74

3.4.2 Informovanost spolužáků a vrstevnická podpora žáků s PAS	80
3.4.3 Rozvoj sociálních kompetencí žáka s PAS.....	81
3.4.4 Podpora vzdělávání pedagogů	82

4. DOPAD SOCIÁLNÍCH ASPEKTŮ U ŽÁKA S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM / VYSOCE FUNKČNÍM AUTISMEM NA JEHO POBYT VE ŠKOLE.....	83
4.1 Specifické chování osob s Aspergerovým syndromem a vysoce funkčním autismem	85
4.2 Přátelství a vztahy s vrstevníky jedinců s Aspergerovým syndromem a vysoce funkčním autismem	87
4.2.1 Výzkumy přátelství a vrstevnických vztahů	90
4.3 Šikana a poruchy autistického spektra.....	92
4.4 Osvojování sociálních dovedností	97
4.4.1 Složky sociálních dovedností	97
4.4.2 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.....	99
4.4.3 Návčik sociálních dovedností	100
5. DOSPÍVÁNÍ A DOSPĚLOST V KONTEXTU PODPORY A VZDĚLÁVÁNÍ OSOB S PAS.....	105
5.1 Typické projevy pro osoby s PAS v adolescenci a dospělosti	107
5.2 Vzdělávání osob s PAS v adolescenci a dospělosti.....	116
5.3 Zaměstnávání osob s PAS	121
5.4 Intervenční přístupy k osobám s PAS	125
6. VÝZKUMNÝ PROJEKT I.....	133
6.1 Cíle, hypotézy, výzkumné otázky a metodologie výzkumného projektu I.	135
6.2 Charakteristika výzkumného souboru	136
6.2.1 Průběh výzkumného projektu I.....	138
6.2.2 Charakteristika technik výzkumného projektu	139
6.2.3 Způsob zpracování dat výzkumného projektu	140
6.3 Analýza sociometrického šetření	141
6.3.1 Škola A	141
6.3.2 Škola B	151

6.3.3 Škola C	159
6.3.4 Škola D.....	164
6.4 Analýza rozhovorů s žáky s poruchou autistického spektra	170
6.5 Ověřování stanovených hypotéz.....	174
6.6 Návrhy a opatření pro speciálněpedagogickou teorii a praxi	183
6.6.1 Závěry výzkumného šetření a jejich diskuze.....	183
6.6.2 Doporučení pro speciálně pedagogickou teorii a praxi	188
7. VÝZKUMNÝ PROJEKT II	193
7.1 Cíle, hypotézy a metodologie výzkumného šetření.....	195
7.2 Ověření stanovených hypotéz.....	200
7.3 Závěry výzkumného šetření a jejich diskuze	219
7.4 Doporučení pro vědu a praxi.....	230
RESUMÉ	237
SUMMARY	238
LITERATURA	239
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	257
JMENNÝ REJSTŘÍK	263
VĚCNÝ REJSTŘÍK	271
PŘÍLOHY	289